

Zawieszenie nie powinno wywoływać niepewności

ORZECZENIE | Trybunał Konstytucyjny zajmie się kontrowersyjnym przepisem, który zawiesza bieg terminu przedawnienia zobowiązania bez wiedzy podatnika

ALEKSANDRA TARKA

Wywołującym od dawna wiele wątpliwości przepisem ordynacji podatkowej Trybunał Konstytucyjny zajmie się za sprawą Naczelnego Sądu Administracyjnego. Chodzi o art. 70 § 6 pkt 1, zgodnie z którym bieg przedawnienia zawiesza wszczęcie postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe, jeżeli podejrzenie ich popełnienia wiąże się z niewykoniem zobowiązania.

Wątpliwości NSA

Rozpoznając jedną ze skarg kasacyjnych, NSA powziął wątpliwości co do jego konstytucyjności. Dlatego ostatecznie postanowił zadać pytanie prawne, czy w zakresie, w jakim wywołuje on skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku ze wszczęciem postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik nie jest informowany, do momentu uznania go za podejrzanego – jest zgodny z art. 2 i art. 32 ust. 1 konstytucji.

Dariusz Malinowski, doradca podatkowy, partner w KPMG,

potwierdza, że zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego na podstawie art. 70 § 6 pkt 1 ordynacji podatkowej budzi duże zastrzeżenia z punktu widzenia podstawowych zasad przewidzianych w Konstytucji RP.

W jego ocenie instytucja przedawnienia służy stabilizacji relacji podatnika ze Skarbem Państwa, dając gwarancję, że po upływie terminu przedawnienia nie będzie już możliwe dochodzenie zapłaty zobowiązań podatkowych przez organy skarbowe. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego prowadzi do zwiększenia obowiązków podatkowych, wobec czego powinny cechować je pewność i ustawowa określoność.

Tymczasem fiskus uznaje, że już samo wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe prowadzi do zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Ponieważ postępowanie toczy się w sprawie, a nie przeciwko osobie, podatnik nie jest o niczym informowany. Niedoręczanie postanowienia o wszczęciu postępowania karnego powoduje, że nie można ustalić faktycznego momentu zawie-

PRZEDAWNIE NIE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWEGO Zawieszenia i przerwanie terminu

- Zobowiązanie podatkowe wygasa m.in. wskutek przedawnienia. Co do zasady zobowiązanie podatkowe przedawnia się po upływie pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.
- Przerwanie biegu terminu przedawnienia wskutek określonego zdarzenia (m.in. zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony) oznacza, że przestaje on biec, a potem jego bieg jest liczony od początku.
- Zawieszenie biegu terminu przedawnienia w związku z określonym zdarzeniem (m.in. wniesienia skargi do sądu administracyjnego) oznacza, że przestaje on biec, ale po ustaniu przyczyny zawieszenia termin ten biegnie dalej.

szczenia. Wiedzę o wszczęciu postępowania karnego ma jedynie organ postępowania przygotowawczego.

Fiskus ma przewagę

– Praktyka dowodzi, że coraz częściej organy podatkowe mając wiedzę o postępowaniu karnym i zawieszeniu biegu przedawnienia, mogą ją wykorzystać i orzekać po terminie przedawnienia, jaki założył podatnik – zauważa Rafał Olesiński, adwokat z kancelarii Olesiński & Wspólnicy.

W jego opinii sporny przepis narusza konstytucyjne zasady

równości wobec prawa, bezpieczeństwa i pewności obrotu. W praktyce daje on bowiem możliwość zawieszania biegu przedawnienia każdego zobowiązania podatkowego całkowicie poza wiedzą podatnika, w związku z niezależnym postępowaniem karnym, prowadzonym w sprawie, czyli przed postawieniem zarzutów komukolwiek. Zdaniem Olesińskiego konstrukcja przepisu jest zła i wprowadza niepewność prawną. A ustawodawca, nowelizując przepis w 2005 r., żadnych wątpliwości nie usunął. ■

sygnatura
akt

| FSK 525/10